

Justes Poètiques

dels X anys d'Editorial Meteora

Llibret commemoratiu amb poemes inèdits de

SARA BAILAC

JORDI CERVERA

ANTONI CLAPÉS

CARLES DUARTE

FELIU FORMOSA

MARTA PESSARRODONA

AGUSTÍ PONS

MÀRIUS SAMPERE

Meteora

Justes Poétiques

dels X anys d'Editorial Meteora

19 de maig de 2010

© Sara Bailac
© Jordi Cervera
© Antoni Clapés
© Carles Duarte
© Feliu Formosa
© Marta Pessarrodona
© Agustí Pons
© Màrius Sampere

Editorial Meteora SL
Gran Via de les Corts Catalanes, 794, ent. 1a
08013 Barcelona Tel. 93 265 56 54
contacte@editorialmeteora.com
www.editorialmeteora.cat

Dip. Leg. B.24013-2010

Meteora
10 anys
avançant amb el segle...

Taula

Pròleg

V

SARA BAILAC *Joanic*

VII

JORDI CERVERA *031*

XI

ANTONI CLAPÉS *Com un eixam enfollit...*

XV

CARLES DUARTE *Lluna de gener*

XIX

FELIU FORMOSA *A Antoni Clapés / Paul Klee*

XXIII

MARTA PESSARRODONA *Variacions*

XXVII

AGUSTÍ PONS *He pres les mides del teu cos...*

XXXI

MÀRIUS SAMPERE *Ara és el cercle...*

XXXV

Pròleg

Poques fites literàries poden honorar tant una editorial catalana com el fet de poder reunir en una de les seves col·leccions els millors poetes que escriuen en la nostra llengua. Això és el que ens fa sentir, a Editorial Meteora, la col·lecció de poesia Mitilene, que gràcies a la direcció literària de Jordi Cervera i a tota la nostra gent que n'ha tingut cura, ja ha aconseguit reunir divuit títols dels poetes capdavaners de les nostres lletres, vuit dels quals ens han ofert un poema inèdit que apleguem en aquest llibre commemoratiu. Serveixi, doncs, aquest petit volum per agrair a tots els nostres autors, i molt especialment al públic lector, la confiança que han dipositat en nosaltres, i també per celebrar plens de joia els primers deu anys d'Editorial Meteora.

El títol d'aquest petit recull, *Justes poètiques*, fa referència al recital de poesia organitzat per Meteora i celebrat el 19 de maig de 2010 a Llibreria Ona de Barcelona, on Sara Bailac, Jordi Cervera, Antoni Clapés, Carles Duarte, Feliu Formosa, Marta Pessarrodona, Agustí Pons i Màrius Sampere van

oferir personalment al públic assistent una bona mostra de la seva millor poesia.

Amb l'esperança de retrobar-nos en un futur ben pròxim i amb la voluntat que la col·lecció Mitilene continuï acollint els nostres millors autors, us presentem aquest aplec de poemes inèdits com a tast del que ja tenim i com a mostra del que somiem.

Editorial Meteora

SARA BAILAC

© Realitats i miratges

Joanic

Només hi ha la lluna, embalsamada amb fòsfor.

Pren-ne nota.

SYLVIA PLATH

Camí de tu pensava en la ridícula d'aquella casa primmiradament més alta que les altres. Què hi fèiem aquell vespre ajaguts en un banc a la plaça dels lilàs? Era el primer cop dels timbres daurats, l'ascensor forjat, la lluna blava embalsamada amb fòsfor i el quadre del Ferrari que et reflectia l'adolescència.

L'emoció d'haver-te conquerit la intimitat m'esvalotava tant que tot va precipitar-se fins al matí següent. A l'alba, vaig treure't el pes del malnom. Ja eres meu.

SARA BAILAC

Sara Bailac i Ardanuy (Tàrrrega, 1986) és llicenciada en Ciències Polítiques i poeta. Comença la seva activitat literària a Internet amb disset anys a través del bloc *Realitats i Miratges*, un dels primers en llengua catalana. Participa amb el relat «Morir d'un sol tret» al llibre coral *Relats en Català.com Versió 2.0* publicat el 2006. L'any 2007 obté el Premi de Poesia Joan Perucho Vila d'Ascó per *Inventari d'afectes perduts*, el seu primer llibre en solitari i publicat per Meteora. Ha estat membre del projecte *Llibròfags* de crítica literària a la xarxa. Intenta acostar la poesia als nens i nenes a través del projecte internacional Poem Express i de visites a les escoles. El 2008 participa en el reportatge *La Catòsfera de les dones* de Vilaweb i crea un projecte poètic que relaciona els poemes amb espais geogràfics a través de Google Maps. El 2009 va participar amb un recital en solitari al cicle de poesia jove de Lleida «Versos de Temporada». Ha col·laborat puntualment amb l'espai «Musa a l'atur» al programa *Mar de muses* de Burjassot Ràdio.

JORDI CERVERA

© Laura Salinas

Que ens ha passat
que circulem per la vida
més pendents de les càmeres,
retines insidioses que ens multen,
que dels paisatges allerats
que encara ens persegueixen.
I segur que és la por,
la mateixa pell fosca de la por
que crida i calla a lapses regulars,
hemistiqui esburbat, compàs imprudent,
la que ens fa veure com una visitació
tota la certitud que ens atorrolla:
solcant els túnels de ciment i polsina enfosquida
els nostres mapes no tenen coordenades,
ni punts cardinals i, ves què et dic,
posats a jurar per Déu i per l'absència,
em fa l'efecte que tampoc no tenen ni geografia,
ni mapamundis de colors ni tan sols paisatges
on abeurar-hi els rigors del vertigen
i malgrat tanta buidor,
mentre ens encantem
traginant el baf de les coses lleugeres,
quan ens distraïem colgats d'abúlia,
sentim a traïció el cop de flash delator
que ens empaita l'ombra.

JORDI CERVERA

Jordi Cervera i Nogués (Reus, 1959). És periodista i locutor amb una àmplia trajectòria en les emissores de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, actualment a iCat fm, l'emissora d'avantguarda multimèdia del Grup. Col·labora habitualment en mitjans de premsa escrita com *Avui*, *El Temps*, *Caràcters*, *El Periódico*, *La Mañana*, *Qué leer* i en concorreguts portals periodístics d'Internet. Ha rebut els premis Reus de Comunicació, els de narrativa Pin i Soler, Pere Calders i Vila d'Ascó, o el Miquel Martí i Pol de poesia. Ha publicat diversos llibres de poemes com *Pintallavis*, *Fluix fluid*, *Atzavara* o *Butte, gener a París* (Meteora, 2004) i molt recentment *A Laura, potser*; també de narracions com *Professions liberals* i *El cau dels signes*, novel·les com *Dibuixos obscens*, *Ànima de benzina*, la novel·la negra *Mosques* (Premi Ferran Canyameres, 2005) i *Desig de foc* (Meteora, 2007). Jordi Cervera va obtenir el Premi Edebé de Literatura Juvenil 2009 amb la novel·la *La mort a sis vint-i-cinc*, que s'edita en català, castellà, basc i gallec. Cervera manté un important i premiat bloc de contingut cultural on us rebrà encantat.

ANTONI CLAPÉS

© Metcora

Il y a des traces de silence sur le sable que l'homme efface

EDMOND JABÈS

Com un eixam enfollit — el poema emergint del silenci

poema — la veu mateixa del silenci

silenci, també, com a catarsi — fer parlar de nou els mots — amb una veu *altra*

reescriure el poema en el blanc que hi ha entre versos

només el buit del llenguatge és dicible — el poema repuntant silencis

el poema genera l'àmbit on es fa possible el silenci.

no pas punt final ans caplletra de capítol — silenci insofrible

silenci fet per ser romput — quan no digui res ho haurà dit tot

el poema frega el silenci amb la punta dels mots.

Silenci — paraula acomplerta — únic discurs possible.

ANTONI CLAPÉS

Antoni Clapés i Flaqué (Sabadell, 1948) és poeta, traductor i editor de poesia. Fins ara ha publicat una vintena de llibres, entre els quals *in nuce*, *Destret*, *Alta Provença* i *Miro de veure-hi*. La seva poesia representa una meditació sobre l'ésser i l'esdevenir (l'escriptura i el llenguatge). Clapés també ha reflexionat sobre aquests conceptes en textos diversos, però sobretot en els dos volums de *Converses* amb Carles Hac Mor, i en les exposicions *La casa de l'ésser?* (Vic, 1999) i *D'estar a estar* (Girona, 2008). Ha estat traduït i editat a l'espanyol, francès, anglès, italià, portuguès, alemany i àrab. Clapés ha traduït poesia del francès (Brossard, Beausoleil, Char, Collobert, Bobin) i de l'italià (Civitareale). Ha col·laborat a *Reduccions*, *Avui*, *La Vanguardia*, *The Barcelona Review*, *Transversal* i *Caràcters*. Des de 1989 dirigeix Cafè Central, un projecte editorial al servei de la poesia. Recentment ha publicat a Meteora *La llum i el no-res*, un llibre que tot i la seva curta existència ja ha obtingut dos importants guardons: el «Josep Maria Llompart» dels XXVII Premis Cavall Verd i el «Quima Jaume» de Cadaqués al millor recull poètic de l'any 2009. Antoni Clapés us rebrà amb molt de gust a www.antoniclapes.com.

CARLES DUARTE

© Metcra

Lluna de gener

La Lluna de gener
com un volcà emergint,
vessant-se, lava encesa,
dins el mar.

Immensa,
s'enfila a poc a poc
núvols amunt,
silenci amunt,
fins al cim de l'aire,
fins a tocar,
ja pell incandescent,
els llavis de la nit.

CARLES DUARTE

Carles Duarte i Montserrat (Barcelona, 1959) és poeta i lingüista. La seva poesia ha estat traduïda a diverses llengües i ha merescut els premis Rosa Leveroni, Vila de Martorell i Crítica «Serra d'Or». És cavaller de les Arts i les Lletres de la República francesa i ha estat distingit amb la Creu de Sant Jordi. Entre la seva poesia destaca *Triptic hebreu*, *El silenci*, *El centre del temps* i *Els immortals*. També ha publicat llibres de narrativa com *Ulls encendrats*. Ha col·laborat amb pintors com Antonio Hervás, escultors com Guido Dettoni i Manuel Cusachs, fotògrafs com Francesc Guitart i Kim Castells i amb cantants com Dounia Hédeville, Josep Tero, Antonio Placer, Franca Masu, Elena Ledda o Mariona Sagarra. Com a lingüista ha treballat amb els professors Joan Coromines i Antoni M. Badia i Margarit i ha publicat llibres de lingüística històrica i de llenguatges d'especialitat. Va ser secretari general de la Presidència de la Generalitat de Catalunya (1999-2003). Actualment dirigeix la Fundació Lluís Carulla i presideix la Comissió de Cultura de la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País; és secretari del Cercle del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona i patró de la Fundació Amics del MNAC. Darrerament ha publicat, entre d'altres títols, el volum de memòries *Als llavis duc una fulla de menta*, el llibre de poemes *Maríntim* (Metèora, 2008), un homenatge líric a la costa empordanesa, i *S'acosta el mar. Poesia 1984-2009*.

FELIU FORMOSA

© Metcora

A Antoni Clapés

«Enllà, enllà»,
et du la poesia
des del silenci
a l'espai del teu vers
que ens torna a un dens silenci.

Com si per sempre
més em pogués quedar
sense discurs...
Des de l'exuberància
d'altres poetes, dubto.

Paul Klee

Redescobria
els fonaments autèntics
de la pintura.
La forma en si mateixa
El color en si mateix.

FELIU FORMOSA

Feliu Formosa i Torres (Sabadell, 1934). S'ha dedicat durant molts anys al teatre, com a director, actor i professor de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Com a poeta ha reunit onze llibres dins el volum *Darrere el vidre. Poesia 1972-2002* (2004), al qual va seguir *Centre de brevetat* (2006), publicat per Editorial Meteora. El 1971 va publicar l'assaig *Per una acció teatral* i, posteriorment, tres volums de diaris: *El present vulnerable* (1980), *A contratemps* (2005) i *El somriure de l'atzar* (2005). Ha traduït de l'alemany al català o al castellà més d'un centenar de títols de teatre, narrativa i poesia, i ha obtingut nombrosos premis i distincions, entre els quals el Premi Carles Riba de poesia (1977), el Premio Nacional a la Obra de un Traductor, atorgat pel Ministerio de Cultura (1994) i el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (2005). També, el 1987, li va ser concedida la creu de Sant Jordi. El novembre de 2009 va publicar a Meteora, juntament amb Sandra Morera i Anna Vila, el volum d'art *La pedra insòlita*, on Formosa ens ofereix quaranta-nou haikus i una tanka.

MARTA PESSARRODONA

Variacions

«**De lluny, unes dones s'ho miraven...**»

Marc 15; 40

Abans, ni Crist havia pogut suportar tanta barbàrie...

La noia aviciada, la musa del condemnat,
al pas del segle, ja tenia safata i cap,

com per dipositar en una escaparata,
que diria un Pere de la poesia catalana.

Crist, després del cap decapitat,
va esmerçar-se en la multiplicació

de pans i peixos, més o menys
com nosaltres, davant de tants desastres.

Ho diuen els apòstols, ho repetim nosaltres,
ho i oblidant les altres dones que l'envoltaven:

Maria la de Magdala, Maria, la mare de Jaume...
i Salomé, la que no trepitjaria cap escenari.

No, ella no era la Salomé d'Euterpe,
no era la venjança contra la moral victoriana;

no, no era la noia aviciada que silenciarien
els apòstols i pregonarien d'altres.

De lluny, però, el dia de la Crucifixió,
hi havia unes dones que s'ho miraven...

[De *Variacions* (work in progress) 17-5-03]

MARTA PESSARRODONA

© Leopoldo Pomés

Marta Pessarrodona i Artigas (Terrassa, 1941) és poeta, narradora, assagista, dramaturga i traductora. Ha estat lectora d'espanyol a la Universitat de Nottingham i comissària de l'exposició «El Grup de Bloomsbury» (1986). Ha estat directora del Festival de Poesia de Sant Cugat i ha rebut el Premi Prat de la Ribera d'articles periodístics (2007). Estima algunes ciutats amb passió —Londres, Berlín, Buenos Aires, Zuric i Jerusalem— i viatja sovint com a conferenciant o com a poeta. Recentment ha publicat *Poemes 1969-2007: Antologia* (Metèora, 2007) i *Donasses. Protagonistes de la Catalunya moderna*. Destacarem també *L'amor a Barcelona*, poesia, *Virginia Woolf in the Midlands* (2004), *Caterina Albert: un retrat*, amb fotografies de Pilar Aymerich (2005), i *Mercè Rodoreda i el seu temps* (2005) també editada en castellà. En teatre, *D'altres veus en el mateix àmbit* (2002) i *El segle de les dones* (2003). Pessarrodona ha traduït Susan Sontag, *Cap a Amèrica* i *Davant del dolor dels altres*, i Simone de Beauvoir, *La dona trencada*. Col·labora al diari *Avui* i a la revista *El Temps*. El 2010 ha publicat *França 1939. La cultura catalana exiliada* i, a Metèora, el nou llibre de poemes *Animals i plantes*.

AGUSTÍ PONS

© Martí Pons

He pres les mides del teu cos
com diuen que feia el douanier Rousseau
amb les seves models.

A fora, la planícia inacabable;
l'alta llum que deixava sense ombra
l'horitzó;
el pas furtiu d'un cérvol solitari.

El món érem tu i jo
i el petit foc que enceníem,
i els cossos que es palpaven
amb frisança d'adolescents.

Però el present —ja ho saps— no existeix.
Mor just en el moment de néixer
com un plegamans quan esdevé, per fi, adult.

He pres, ratlla a ratlla, les mides del teu cos
i el món s'ha aturat
durant un instant imperceptible.

AGUSTÍ PONS

Agustí Pons i Mir (Barcelona, 1947) és periodista i escriptor. Va iniciar-se a *El Noticiero Universal* i va ser membre fundacional del diari *Avui* on, de 1976 a 1995, va exercir el periodisme de redacció juntament amb la creació literària. La seva columna diària «Figures, paisatges» li va valer el Premi Ciutat de Barcelona de periodisme. La seva obra poètica es concreta amb *Cossos i fets* (1977), *Tractat de geografia* (1980), *Signe i desig* (1987) i *Temps d'esbrotar* (1987). El 2009 torna a la poesia després d'una absència de més de vint anys amb *Metàfora*, llibre publicat a Meteora. Com a biògraf i memorialista és autor de *Converses amb Frederica Montseny* (1977), *Deu daus* (1991, Premi Joan Fuster i Premi Nacional d'Assaig), *Retrats contemporanis* (1991), *Joan Triadú, l'impuls obstinat* (1994), *Pere Calders, veritat oculta* (1998), *Maria Aurèlia Capmany, l'època d'una dona* (2000), *Nèstor Luján, el periodisme liberal* (2004, Premi Crítica Serra d'Or 2005) i *Temps indòcils* (2007). El 2010 ha publicat a Meteora *Cartes a Clara, una periodista del segle XXI*.

MÀRIUS SAMPERE

© Carme Esteve

Ara és el cercle,
el cercle tancat, ara obrim
la pausa per poder contar
la breu història d'un començament.

I sí, el món és un i dividit. Li surten
deu dits, que s'endinsen
en cuixes, dues i llises,
finalment obertes
sota savi plugim de llet amarga.

Inclina't, entra'm
més cap al fons, més cap a mi!,
em demanes,
i ja ho saps tot: l'hora més bona
és morir així, sense avisar.

MÀRIUS SAMPERE

Màrius Sampere i Passarell (Barcelona, 1928) s'educa a les escoles del Guinardó, a l'Institut Balmes i en una acadèmia. De 1944 al final de la dictadura treballa en el món de la fotografia i la publicitat a Badalona i a Santa Coloma de Gramenet. Amb la Transició, es fa funcionari de l'administració en qüestions d'assessoria i normalització lingüística. El 1958 comença a escriure poesia en català. Amb *L'home i el límit* guanya el Carles Riba (1963). El 1972 és nomenat Mestre en Gai Saber, Flor Natural a Zuric, Viola a Brussel·les i Englantina a Ginebra. El 1975 publica *Poemes de baixa freqüència* on aplega la meitat de la seva producció entre 1963 i 1973. El 1982 guanya el Jordi de Sant Jordi a València amb *Samsara*. Finalista del Vicent Andrés Estellés amb *Qüestions menors* (1983), l'any següent rep el Miquel de Palol de Girona amb *Llibre de les inauguracions*. Després publica *Oniris i el tret del caçador* (1987), *L'ocell que udola* (1990), *La taula i les estrelles* (1992), *La cançó de la metamorfosi* (1995), *Demiúrgia*, premi de la Institució de les Lletres Catalanes (1996), *Thanatos suite* (1997), l'antologia *Si no fos en secret* (1999), *Subllum* (premi de la Crítica Serra d'Or, 2000), *Les imminències* (premi Ciutat de Barcelona i Nacional de Literatura de la Generalitat de Catalunya, 2002), *Mutacions*, llibre de bibliòfil amb Miquel Plana (2003), *Jerarquies* (premi internacional Laureà Mela, 2003), *Iconograma* (bilingüe, 2004), *Ens trobarem a fora* (2006), *Altres presències* (Meteora, 2008) i *La ciutat submergida* (2010). Darrerament, Sampere també ha publicat en prosa *Pandemònim o la dansa del si mateix* (2008). Amb *El gratacel* (Meteora, 2010), Màrius Sampere publica el que es considera la seva primera novel·la.

Justes Poétiques
dels X anys d'Editorial Meteora
Barcelona, maig de 2010